

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/226/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517212191
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dosedla
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7517212191.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Evou Dosedla, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: Y. Y., W.. XX.XXX.XXXX, F. L. XX, v konaní o zaplatenie 5.080,77 Eur s príslušenstvom

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi zmluvný úrok vo výške 10,90 % ročne zo sumy 5.080,77 eur od 28.04.2017 do 22.04.2024, a to tak, že žalovanej sa povoľuje žalovanú sumu spolu s trovami konania splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50,00 eur splatných vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia dlhu pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia ktorejkoľvek splátky.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov celého konania v plnom rozsahu proti žalovanej s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojou žalobou zo dňa 18.05.2017 doručenu tunajšiemu súdu dňa 23.05.2017 proti žalovanej domáhal zaplatenia sumy 5.080,77 Eur s príslušenstvom. Žalobný návrh odôvodnil tým, že žalobca uzavrel dňa 05.11.2016 so žalovanou zmluvu o úvere č. XXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky v sume 5.400,- Eur. Poskytnutý úver a úroky s príslušenstvom sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bola žalovaná povinná splatiť do 22.04.2024. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, preto žalobca na základe Výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 27.04.2017, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia druhou upomienkou/ opakovaným upozornením zo dňa 22.02.2017. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu predčasného zosplatnenia (dňa 27.04.2017) sumu 5.319,39 Eur, ktorá predstavuje istinu v sume 5.080,77 Eur, úroky 172,43 Eur, úroky z omeškania 2,05 Eur, poplatky 60 Eur (žalobca si ich od žalovaného v súdnom konaní neuplatňuje), poplatky za poistenie schopnosti splácať úver 4,14 Eur. Žalovaná po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby nič neuhradila.

2. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. januára 2018, č. k. 13Csp/226/2017-50 rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni istinu úveru vo výške 5.080,77 Eur, úrok vo výške 172,43 Eur, úroky z omeškania vo výške 2,05 Eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.080,77 Eur od 28. apríla 2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 172,43 Eur od 28. apríla 2017 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 4,14 Eur, a to tak, že žalovanej povolil žalované sumy vrátane trov konania splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20,- Eur vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného

zaplatenia dlhu pod hrozbou straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Žalobkyňa podala voči rozsudku v zamietnutej časti a povolenia splácania v splátkach dňa 07.02.2018 odvolanie.

4. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 12. februára 2019 sp. zn. 6Co/131/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti, zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia splatnosti priznanej sumy vo forme splátok po 20,- Eur mesačne a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, t. j. ktorým zamietol nárok spočívajúci v zmluvných úrokoch uplatnených odo dňa zosplatnenia do zaplatenia, podala dovolanie žalobkyňa dňa 02.05.2019.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 29. marca 2022 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 12. februára 2019 sp. zn. 6Co/131/2018 v jeho potvrdzujúcom výroku a rozsudok Okresného súdu Košice - okolie zo 16. januára 2018, č. k. 13Csp/226/2017-50, vo výroku II. a vec v rozsahu zrušenia vrátil Okresnému súdu Košice - okolie na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - poukázal pritom na konania vedené na Najvyššom súde napr. pod sp. zn. 5 Cdo 42/2020 a iné ... (5Cdo 73/2020, 2 Cdo 115/2019, 6 Cdo 193/2018, 7 Cdo 111/2019, 7 Cdo 135/2019, 8 Cdo 237/2019, 8 Cdo 135/2020, 8 Cdo 221/2019, 8 Cdo 66/2020, 8 Cdo 118/2020, 9 Cdo 24/2020). Dovolací súd sa s odôvodnením rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach v celom rozsahu stotožnil a poukázal na ne. V zmysle § 452 ods. 1 CSP už ďalšie dôvody neuviedol. V zmysle rozhodnutia 5 Cdo 42/2020 a ďalšie, na ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom zrušujúcom uznesení poukázal, v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako „cenu peňazí“.

7. Po zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je tak predmetom sporu dohodnutý, teda zmluvný úrok 10,90 % ročne zo sumy 5.080,77 Eur od 28.04.2017 do zaplatenia.

8. Podľa ust. § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

9. Vzhľadom na to, že JUDr. Jozefovi Pribulovi zanikla funkcia sudcu, uvedený spis bol na základe opatrenia predsedu súdu pridelený náhodným výberom sudkyňi JUDr. Eve Dosedla.

10. Tunajší súd vo veci nariadil pojednávanie dňa 28.06.2022, z ktorého sa ospravedlnil žalobca, ktorý súhlasil, aby súd rozhodol bez jeho účasti. Na pojednávanie sa nedostavila ani žalovaná, ktorá svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnila. Súd preto v zmysle § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti sporových strán.

11. Žalobca sa domáha zaplatenia zmluvného úroku 10,90 % ročne zo sumy 5.080,77 Eur od 28.04.2017 do zaplatenia.

12. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje,

zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

14. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania a musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že ich výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník vtedy presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

15. Súd poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti a viazaný právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom Slovenskej republiky v danej veci, priznal žalobcovi zmluvný úrok z úveru vo výške 10,90 % ročne zo sumy 5.080,77 Eur od 28.04.2017 do 22.04.2024, t. j. do doby trvania zmluvy, resp. konečnej splatnosti, v uvedenom rozsahu súd predmetný úrok z úveru priznal aj s poukazom na rozsudok NS SR č. k. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16. 06. 2020, ktorý vyslovil právny názor, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako „cenu peňazí“.

16. Z týchto dôvodov v prevyšujúcej časti pokiaľ sa domáhal žalobca zaplatenia tohto dohodnutého úroku do zaplatenia ako nedôvodný zamietol, keďže žalobca má nárok len na dohodnutý úrok do času trvania predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

17. Pokiaľ ide o výšku splátky, v ktorej súd povolil žalovanej splácať zmluvný úrok v zmysle výroku rozhodnutia v sume po 50 Eur mesačne, súd odkazuje na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.01.2020 č.k. 6Co/284/2019 - 17, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 27. mája 2019 č.k. 13Csp 226/2017-133 vo výroku I., ktorým súd povolil žalovanej dlh v sume 5.080,77 Eur s príslušenstvom splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20 Eur mesačne tak, že povolil žalovanej istinu v sume 5.080,77 Eur spolu s úrokom v sume 172,43 Eur, úrokmi z omeškania v sume 2,05 Eur, úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny 5.080,77 Eur od 28.4.2017 do zaplatenia, úrokom z omeškania zo sumy 172,43 Eur vo výške 5% ročne od 28.4.2017 do zaplatenia a sumu 4,14 Eur splácať v mesačných splátkach po 50 Eur mesačne splatných vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného splatenia dlhu pod následkom straty výhody splátok, v prípade neuhradenia ktorejkoľvek splátky. Ďalším výrokom rozhodol o tom, že žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

18. V odôvodnení odvolací súd poukázal na neprimeranosť výšky splátky vo vzťahu k výške pohľadávky, keď v prípade povolenia splátok v sume 20 Eur by iba úhrada istiny v sume 5.080,77 Eur znamenala splácanie po dobu 254 mesiacov, t.j. viac ako 21 rokov. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že povolenie neprimerane nízkych splátok nie je ani v záujme žalovanej, pretože by dochádzalo k zvyšovaniu dlhu v dôsledku narastania úrokov z omeškania. Zohľadniac aktuálnu schopnosť žalovanej splácať dlh (vychádzajúc z jej aktuálnych príjmových a majetkových pomerov) a výšky pohľadávky s príslušenstvom odvolací súd dospel k záveru, že primeranou je splátka vo výške 50 Eur. Pri uhrádzaní istiny vo výške 5.080,77 Eur splátkami po 50 Eur dôjde k úhrade tejto pohľadávky približne za obdobie 8-ich rokov (102 mesiacov), ktoré obdobie odvolací súd nepovažuje za neprimerané a nad mieru prípustnú zaťažujúce žalobcu.

19. Vychádzajúc z povinnosti súdu prvej inštancie byť viazaný právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v uvedenom rozhodnutí a zo skutočnosti, že vo vzťahu k zmluvnému úroku sa jedná o príslušenstvo pohľadávky, úhrada ktorej bola odvolacím súdom povolená formou splátok vo výške po 50 Eur mesačne, súd prvej inštancie rozhodol o výške splátky zmluvného úroku tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

20. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. Podľa § 255 ods.1, ods.2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

22. Výsledok sporu zakladá žalobcovi právo na plnú náhradu trov konania voči žalovanej, keďže žalobca bol v konaní neúspešný len v nepatnej časti príslušenstva pohľadávky, a preto ho súd považuje za plne procesne úspešnú stranu sporu.

23. Súd rozhodol o trovách konania podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP a priznal nárok žalobcovi ako úspešnej strane sporu. O výške trov bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením po právoplatnosti vo veci samej. Súd nevzhladol možnosť pre aplikáciu ust. 257 CSP.

24. Súd skúmal splnenie podmienok pre aplikáciu ust. § 257 CSP, v zmysle ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Aplikácia tohto ustanovenia znamená, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, čo negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí použitie daného ustanovenia zodpovedat' osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Uvedené ustanovenie má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci.

26. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. V zmysle už ustálenej judikatúry (viď rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M Cdo 17/2009, 5 Cdo 67/2010 či 3 M Cdo 46/2012) nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, avšak nejedná sa o automatické pravidlo, ale prvok individualizácie, keď ustanovenie § 257 CSP neslúži primárne ani na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/102/2017 z 31.7.2017).

27. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, ako aj z aspektov sociálnych. Pri posudzovaní dôvodov súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobové a iné pomery všetkých strán sporu a všima si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní.

28. Žalovaná (podaním doručeným súdu dňa 06.06.2022) žiadala zohľadniť, že jej príjem činí 357,64 Eur a výdavky za vodu, elektrinu a školské obedy má vo výške 108 Eur. Uviedla, že je na materskej dovolenke, má výdavky na tri deti. Manžel nepracuje, pretože mal pracovný úraz. Zvyšok príjmu ide na stravu. Svoje tvrdenie o osobných a majetkových príjmoch ničím nezdokladovala a teda nepreukázala. Žalovaná sa nezúčastnila osobne na pojednávaní s odôvodnením, že je odcestovaná v zahraničí, kam odišli za lepším životom, nakoľko si tam manžel našiel zamestnanie. Súd preto nevzhladol možnosť pre aplikáciu ust. 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).